

# Latweeschu Awises.

Makfa,

Zelgawā fanemot:  
par gabu — 2 rub. 20 kap.  
par 1/2 gabu — 1 „ 20 „  
par 1/4 gabu — 60 „

Par adreses pahramainu  
lamakfa 10 kap.

Makfa,

pa postu preefahot:  
par gabu — 3 rub. — kap  
par 1/2 gabu — 1 „ 60 „  
par 1/4 gabu — 90 „

Uf ahrsemem 4 rub. 50 kap.  
2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Thuahh diwreel nedelā.

Redatzija un ekspedizija:

Zelgawā, Kangihseru eelā Nē 14.

82. gada-gahjums.

Sladinajumi makfa:

par fihru raktu rindinu 8 kap., vreefahupē 20 kap.

Novembra pirmās deenas ushahs sawu gaitu



## „Behrotajs“, mehneschrahts firds un prahta isglibtochanai.

Saturā apmehram preefedeamees parastajai finiski-literatisku šurnalu programai, „Behrotajs“ wikeem spehteem zentisees, buht par usizgamu draugu wikeem teem garigi pceaugu-  
schajeem lastajeem, las dshwe mehdi raubhitees no peetna domataja fstateenu un lite-  
raturā melle un mihlo ihhu mahfllu, neapmeerinadamees ar tushchajeem laita lawella un  
litrinajumu rashojumeem. — Rā lihdsfrahneeki pee „Behrotaja“ pcedalises: Apfihhu  
Zehlabs, M. Daumanis-Birgaleetis, G. Birneeks-Uptis, R. Blaumanis,  
A. Keninsh, J. Kleinbergis, Lautenbachs-Zuhfminsh, Bihgotnu Zehlabs,  
R. Mühlenbachs, Phippinsh-Wisulis, Fr. Plosteniels, Bludonis, J. Poruks,  
A. Sauleets, Schmitz Jahnis, Seltmatis-Rahrklinsh, Dr. Strautsels,  
Ed. Treumanis-Swahrgulis, Ed. Zahlis un wehl ziti.

Pahrfinu par „Behrotaja“ ilustreshanu usnehmees pahshamais mahfle-  
neeks J. Rosentala lungš.

„Behrotajs“ makfās: Pa postu preefahot: par gabu 5 rub., 1/2 gabu 2 rub. 60 kap.,  
1/4 gabu 1 rub. 40 kap., 1 burtnija 50 kap.

Zelgawā fanemot: par gabu 4 rub. 50 kap., 1/2 gabu 2 rub. 30 kap., 1/4 gabu 1 r. 20 kap.,  
1 burtnija 45 kap.

Ahrsemēs: 5 rub. 50 kap., 2 rub. 80 kap., 1 rub. 50 kap. un 50 kap.

Sladinajumi makfa: 12 kap. par fihru rindinu.

Abonechanas gads fskaitisees no novembra fahkot.

Redatzija un ekspedizija Zelgawā, Kangihseru eelā 14.

Idewejs-redaktors J. Weissmanis.

## No 1. oktobra lihds gada beigām

„Latweeschu Awises“ makfa: ar pcehuhtschanu pa postu  
90 kap., Zelgawā ekspedizija waj isbalamās weetas fanemot  
— 60 kap. Apstellejumus laipni luhdsam isdarit pee laita.

Ekpedizija.

### Rā jaiturās firds flimibās.

No Dr. B. Strautsela.  
(Weigums.)

Rā sinoms, tad muhtu firds darbiba mainās neween no  
meesiga darba, bet ari no gara ustraufumeem. Wif bailēm,  
behdām un raishēm, isfufufchām zeribām, preezigeem un nepa-  
tishameem pahrshteigumeem firds beeshi fahf ahtreal pufstet un  
stipral strahdat. Tā tad ari no schahdeem kaitigeem espaideem  
firds flimneeks pehz eespehjas isfargajams. Ir jau nu gan,  
protams, daudj weeglat teikt, nekā darit, ja ahris profa, ka  
firds flimneefam isfargajās no ustraufumeem. Te gan flim-  
neeks warēs mafal lo darit, nekā fawratigi padoma peedeweji,  
kuri flimneefam war aistaupit daschu labu ustraufumu. Bet fih-  
mejotees uf garigu darbu, aikal flimneefam pascham ar prahtu  
jarihfojās, mehreni strahdajot, laiku pa laikam atpufshotees un  
darbu mainot. Kam lihdselki atkauj, tam loti eeteizjams, weenu  
waj wairal reisu gada atpufshanas noluhdā jelot. Des schau-  
bdām tahdi jelojumi ir ihpashē der tahdeem, kas garigi nodar-  
bojās, jo smadhenes dabon atpufhitees.

Loti swarigs jautojums, waj firds flimneefam aifleedsjams  
prezetees. Nebuhs nemas plashakt jaisfahdro, ka ari tais wis-  
labafajās ahrējās apstahkōs laulības dshwe faweenota ar da-  
schadeem ustraufumeem, gan meesigeem, gan garigeem; un tā  
ka tahdi ustraufumi mudina firdi uf stipralu darbibu, tad no-  
fahrstams, ka firds flimneefam laulības dshwe naw bes brees-  
mām. Kaut gan newar leegt, ka daschs labs firds flimneeks  
dshwojis laulībā ned jebtahdas laites, tad tomehr ar to newar  
atpufhot pateesibu, ka leelakai dala firds flimneeku lauliba war  
galigi ispoht weseleibu. Kates ahris sinās minet atgadījumus,  
kur wina flimneefam drihs pehz noslehtas laulības loti beeshi  
parahbijufchās nopeetnas laites. Seeweetēm ar firds kaiti bej  
tam wehl grufhtneeziba un dsembechana pawairo breefmas, jo  
ari no tām firdi stipral jastrahda, tā ka ta daudshahrt wairs  
nespehj weikt sawu usdewumu.

Ja nu ahrstam jaothild uf jautojumu, waj firds flimneeks  
drihs prezetees jeb ne, tad tas zitadi newar, ka leegt laulibu.  
Kairā sinā wofahsetu firds flimneefam tai personai, ar kuru tas  
nodomajis uf wihu muhschu weenotees, darit sinamu sawu kaiti  
un laulībā dshwot mehreni un atturigi.

Cewehejot to, kas lihdschim fazits, nosfahrstams, ka darbs,  
kuru ar firds kaiti fignofschem flimneefam war atkut, pce-  
mehrojams firds laites leelumam. Pee tam klusu zeechot pce-  
nehmām, ka firds muskuls wesele un tīfai firds klapes fashmu-  
schas. Taischu mums ari jafin, ka leela dala to flimibu, ku-  
ras bojā firds klapes, neatstahj ari paschu firds muskuli fweiku.  
Bet firds muskuls, ka jau allafch aishahdits, ir ihstais firds  
darba daritajis, tahdeh wifa wehriba jagreech uf to, ka usfuret  
firds darba spehju. Ir eespehjam, firds muskuli stiprinat, bet  
kā tas isdarams, to tīfai ahris pehz fihlas flimneeka ismelle-  
schanas war noteikt. Weedinu latru firds flimneeku, rihfotees  
uf sawu rolu pehz tā fahstām popularam ahrstneezibas grahna-  
tām. Kas schim beebinojumam neklausa, war weegli peedfih-

wot, ka wina fahrigufē firds neween netop stiprala, bet turpre-  
tim wehl wairal nogurft.

Ushahjot fihlus nofazijumus ahrstam, nebuhs leeli, apluh-  
tot daschus wispahrigus aishahbijumus, pehz kureem rihfojotees  
war usfuret firdi wesele un reis fashmucho firdi stiprinat.

Naw wofahfjigs, fcheit usfkaitit wihus firds flimibu zehlonus.  
Wisbeeshch firds laites rodās no lozitamu reimatizma; bet ari  
gandrihs wifas zitas ahrtrās (afutās) lipigās flimibas bojā firds  
muskuli, kautschu ari pa leelakai dalgē til masā mehra, ka to  
flimneeki paschi nemas nemana. Rā firds naw pallufse fweikā,  
uf to aishahda weegls reibonis, leels nespehls, reisām ari firds  
klapetajs pirmo reisu pehz drudschainas flimibas peezelotees.  
Pa agru no gultas peezelotees, no drudschā peepuhletai firdi  
rodās ahrfahrtigs darbs tafni tā laika, kur tai darbs pehz  
eespehjas buhtu atweeglinams, paleeot gultā, lai neleela waina  
waretu atzetees. Tahdeh drudschainas flimibas pahrszetufschem  
flimneefam isfargajās atstahf gultu, eekams tee naw peeteekofchi  
atpufhufchi. Firdi netawpot, ta newar pilnigi atschirgt. Pa-  
lufse laite war buht til masa, ka ta fahstumā nedara nekahdus  
grufhtumus. Bet kad flimibas atfahrtojās, waj firdi kahdreis  
jaisleeto wif spehki, tad weegli war atgaditees, ka ta nogurft.  
Bet kad firdi daschus waj wairal deenas — luhfojotees uf flim-  
ibas grufhtumu — fahdsē, tad firds muskulim atleek laika  
atfchirgt. Protams, ka jau reis fahrigufē firds pehz latras dru-  
dschainas flimibas diwahrt ruhpiגי fahdsama, tapat pats par  
sewi protams, ka firds flimneefam pehz eespehjas fahfargajās  
no fashmichanas.

Kamehr nupat minetās breefmas, kuras no drudschainām  
flimibām draud firdi, loti mas pahshitams, tamehr stipri ispla-  
titas bailes no tā fahstā firds aptaufojuma. Trefni zilweki,  
kas ruhpejās par sawu weseleibu, bihstās, ka aif firds aptauf-  
ojuma nedabon firds treeku.

Taischu ari te wifis atfahrijās no firds muskula isfahribas.  
Firds muskuls lihdsinās ziteem meefas muskuleem. Nestato-  
tees uf tauku daudjumu, fchee pee zitadi weseleem zilwekem  
mehdi buht labi attihstijufchees, un ja tas tā, tad weenemams,  
ka ari firds muskuls spehzigis. Spehzigu firds muskuli apfah-  
tejā tauku kahrtā tilpat mas apgrufhtina, ka daudj tauku mu-  
skulainu roku. Bet ja roku nemas newingrina, tad, protams,  
muskuli nihst un wihu weetu eenem tauti, no kam roka top  
wahjaka, bes beejās tauku kahrtas roka buhtu warbuht wehl  
bijufe daudj mas leetojama, bet no tauku daudjuma, tā falot,  
apfpeesti, muskuli wairs nejauda strahdat. Glufchi tas pats fa-  
lams par firdi: ja to newingrina, tad muskula schleedras ma-  
sinajās un tauti dabon wirofku, ar sawu daudjumu ween wehl  
wairal masinadami jau tā fuhdofcho darba spehju. Bet naw  
japeemirft, ka sudufchā firds spehta swarigakais zehlonis melle-  
jams firds muskula panihschanā. Ja tahdeh trefns zilweks latru  
deenu kahrtigi nodarbina wihus sawus muskulus, tad tam par  
sawu firdi naw nemas ihpashē jagahdā nedj jabihstās.

No ihstajām firds kaitēm schfahrama nerwofā firds laite.  
Nerwu laites daschlahrt parahdās sinamās organd: zitam lungi  
waj farnā, zitam galwā u. t. t. Ar nerwofu firds kaiti fign-  
ofschem no latra ustraufuma rodās daschadas juhfas pee firds:  
firds klapetajs, firds tā uhdeni pelb, firds ka deegā pakahra  
u. t. t. Firds muskuls pee nerwofām nerwu kaitēm war buht  
glufchi wesele, tā ka firds darba spehja nekahdi naw trauzeta.  
Wesele zilweks sawu firdi nejuht, tapat ka tas nejuht ari

zitus eeschejus organus, kā aknas, leesu, neeres u. t. t. Kas  
eedomajees ar firds kaiti flimojam, tas pee latra neela bailigi  
domā par sawu firdi, pee latra stiprala darba tas bihstās, dees-  
fin, waj to warefchu isturet. Tahdi flimneeki tīfai aif bailēm  
domā efam nespehzigē, kamehr pateesiba wihu firds spehja naw  
masinajufēs. No tam war pahrsleezinatēes, ja isdodās flimneeku  
newilfchus peedabut stipral papufhitees, peem. kahpt kalnā.

Tahdeh tahdeem flimneefam naw nemas eemeela, usfkaitit  
sawu firdi par flimu, bailigi fahgatees no pat mafakām duhlem  
un ar muhschigām bailēm no firds treefas waj tml. fahufhtinat  
few un faweeem dshwi.

Kad firds flimneeks ar apdomu dshwō un wihu to eewehro,  
kas schini apzerejumā wispahrigi fazits, tad tam no sawas kai-  
tes nezelkees nekahdi manami grufhtumi un tas war pat nobfih-  
wot ilgu muhschu. Ja rodās firds paguruma fihmes, kā peem.  
firds klapetajs, aifdusa, fmagums frufhtis, nekahrtigs pulis, tuh-  
fšas ap lahju potiem, tad newojaga kawetees, greestees pee ahrsta.

## Dahrsfopibas isfahde Rīgā no 19.—22. septembri 1903. g.

Keisarijās Kreewijas Dahrsfopibas Weedribas Rīgas No-  
dala, kā sinams, farihfoja no 19.—22. sept. sch. g. sawu pirmo  
dahrsfopibas isfahdi, Rīgā, Wehrmana parlā. Isfahde bij no-  
dalita isfchetrās galwenās dalās: I. Auglu toki, toki augli un  
auglu produkti, konserwi u. z. II. Sotnu augli, schahwetās  
un konsermetas fahnes; III. Krahschūma augi, pulēs, dekorati-  
wā mahflla u. t. t. IV. Dahrsfaju sehklas, dahrsfopibas rihfi  
u. z. Wispilmigakā un krahschūfā isfahdes dala bij trefchā  
nodala. Par krahschūnajeem augeem un pulēm, par dahrsneeku  
dekoratīwo mahfllu un daschadajeem isfrahdajumeem newareja  
beigt nopreezatees. Bet ar nopeetnu interesi un zeechu usma-  
nibu gan tīfai spezialisti — dahrsneeki nodarbofees ar schis  
nodalas aplufshochanu, laufshaimneela azis melle lo zitu, sem-  
tozju fainmeezibā eewehrojumu un derigu. Tahdas leetas redj  
pirmā un otrā nodalā. Pirmā nodalā, kā jau teiktis, bij isfah-  
diti auglu toki; te wareja redjet wairal kolezijas labi attih-  
stijufchos auglu tokus, gan potetus, gan mefchenus. Otrā no-  
dalā bij auglu kolezijas; tahdi 17 isfahdītaji bij te peedali-  
jufchees. Zeelu un fahstu koleziju, ar labem fahstiem augeem,  
bij isfahdijis J. Behrinsch, Sipeles Lejas-Strahdōs, bes tam  
ari glihtus auglus bij isfahdijufchi Walners Elejas Rufchās,  
Paeglis, dahrsneeks Lub-Eserē. Pelzs Smiltēnes Rastufschōs  
u. z. Trefchā nodalā bij peedaliufchees ar fewifchki daubj un  
freetneem isfahdijumeem Marifschina fainmeezibā Schagare,  
dahrsneeks Paeglis Lub-Eserē un dahrsneeks Behrinsch Rīgā-  
Rotenbergā. Keiti labus un dijhkus ekfemplarus low beechu  
(Ekendorfas runklus) un tapat ari kahlus redsejam Marifschina  
kolezija. Apbrihnojumu kirbifi bij Sindebaums isfahdijis. Ari  
Behrinsch bij labus kirbifchus isfahdijis.

Kahpostu galwinas 30—35 r. fmagas bij isfahdijufch  
Sergis, dahrsneeks Aninas muishā pee Rīgas un R. Eglits  
Des tam ari wehl sinams daudj ziti bij isfahdijufchi galwin  
lahpostus. Zil wareju wehrot, tad dishafās galwinas bij is-  
dewees isfahdēt no nesen pahshitamās Kreewu fugas „Sabuwola“.  
Wezās fugas, Braunschweigas, Greeku zentneri u. z. neweena  
newareja mehrotees ar „Sabuwolas“ galwinām. Labums pee  
winām ari wehl tas, ka tas pee sawa leeluma ari nepahrschahgt,  
kā tas pee zitām fugām nereti noteek. Interesantu koleziju  
fahru augu bij ari isfahdijis S. Laas, „Pöllumees“ redaktors,  
Zurjewā. Wispahrigi nemot, fahru augu nodala bij deefgan  
kupla un eewehrojama, kautschu ari te tapat kā zitās nodalās  
wairal peedaliuchanās buhtu bijufe wehlejama. Schahwetās  
fahnes un auglus, glihti un patihfami apfrahdatus, bij isfah-  
dijis Putninsch Stulmands. Garschigus konserwus un eewah-  
rijumus bij isfahdijufche Rotmana fdes (Emilijas Rosentala)  
fainmeezibas stola. Auglu wihnus bij wairali isfahdijufchi is-  
fahdijufchi, stary teem gan pirmā weetā buhtu jamin Delle  
Behrsonē.

Zenturā nodalā bij redjamas daschadu dahrsaju un puku  
fehllu kolezijas; bes tam redsejam tur nobilbejumus, fihmeju-  
mus, plahnus u. t. t. Dahrsfopibai derigus un kaitigus lukai-  
mus bij isfahdijis Saars — Wfsele. Dahrsfopibas rihfus bij  
isfahdijufchi Laksmanis, Silleneeks un agr. Biffeneeks.

Sml. Egd.

## No ahrsemem.

### Makedonijas deht.

Walbineeku un walstuwihru kopigām pahcrunām Austrija  
par Makedonijas jautojumu pirmat panahfums bijis tas, ka  
Kreewijas un Austrijas waldbas nosuhstijufchās faweeem wehst-  
neekem Konstantinopolē kopigi pawehli, kā teem turpmal rihfo-  
tees. „Ar. teleg. agent.“ proti finoja 22. septembri:



„Uf Wina Keisariško Majestatu, Slaveno Waldneeku, Kreewijas Keisara un Austro-Ungarijas Keisara pawehli grahi Lambdorfs un Soluchowstis nosuhitja uf Konstantinopoli Kreewijos un Austro-Ungarijas wehstneekem schahdu telegramu: „Behbeja laida bij Zums usdots isskaidrot. ka Kreewija un Austro-Ungarija weenmehr aistahwes meera politiku, pee lam tiks eewehrota gada fahkuma isskaidrot programa, neluhfotees uf fahschgijumeem, kuri rastos wina iswedot. Kamehr weena puse bumpja komitejas zentis farihlot nemeerus un kristigeer triju wilajetu eedshiwotaji kaweja reformu iswehshanu, ari Turku waldebis eestahdes, kuraam bij usdots pahreluhlot reformu isdarihshanu, neween wispahrigi, bet ari fewishklos gabijums nawa peerahbijuschas wajadfigo zensibu, lai fahneegtu pateefos mehrkus, kuri reformas nodomati. Lai fawus nodomus pilnigi apstiprinatu, abas waldebis prasa: pilnigu droshibu par to reformu ispidbichanu, kuras Turku waldebis apsolijusi, un wispahrigas droshibas nobidinashanu. Bes tam ir ari panahhta weenoschandas par wajadfigajem palihga lihdselkeem pee reformu pahtraudshichanas. Lai gan abas waldebis aishit Turku waldebis teesibu un weenahganu, apsteeft zaur noseefigiem luhbijumeem fahgelos nemeerus, tomehr winam janoschegho, ka nemeeru apsteeftchana noteel ar warmahzibam un nezilweezibam, zaur ko meerigeem eedshiwotajem jazeesh.

Wisu scho eewehroto, abas waldebis eestata par fawu weenahganu, scho behdigo notifumu upureem nahkt palihga. Augscham minetas instrukzijas sikh aprahda uf lihdselkeem, ka atweeglinat wiseem teem, kas fawus peederumus faudejushi, atgreeschonos dshimtenen un ka gahdat par isposhito dshihwes weetu, skolu un bahnju usheshcham.

Kreewijas un Austro-Ungarijas waldebis ir zeechi pahreliezinatas, ka wina puhles palihdses, apmeerinat no julam weemletoes apgabalus, un ka wina bespartejiskeem padomeem klaukis wisi, kureem gar jautojumu dalibas.

Uf schein Kreewijas un Austrijas isskaidrojumeem Turku waldebis ari jau demusi fawu atbildi. Tani Turku waldebis fwehtu apgalwo fawu zeechu greibu, nodroshinat meeru un lahrtibu wisu fawu pawalstneeku labu, nekatotees uf tautibu un tigiibu. Wina zeechi uf tam luhfotees, ka uf mata tiku ispidbichas wifas pawehles, kas islahstas, lai eedshiwotajem nodroshinat meeru un wina ihpashumu un lai buhtu eepeshjams spreeft bespartejisku teesu. Tashu Turku waldebis wehl reif ari uswer, ka pee tam, ka reformu programa wehl nam pilnigi ispidbichas, wainigi weenigi Bulgaru musinataji, kuri wisu ko ismehginajushi, lai tilai ar fawem breefumu darbeem irauzetu eestahschu darhibu. Nemeerigas kushibas apsteeftchana buhtu weegli isborama, ja Bulgarija neatkautu fashahdites jaunam bandam un eet pahri par robezhcham. Samu teesu apstahklus padarot shtitatus ari Bulgarijas brunoshchans un gatamoshchans uf taru, kas dumpineekus eedroshinat un Turziju peepeshchot pretim rikotees. Turzijas meera nodomi esot tif pahshitami, ka par teem neweens newarot schaubitees, tomehr Bulgarija, par spishi fawem meera apsolijumeem, wehl arweenu turpinot brunoshchans. Tadehl leelwalstiu wajagot Bulgariju peepeshi, ka ta ispidbitu fawus weenahlumus.

Tahds ihuma Turku atbildes faturs. Newar fazit, ka Turku politiki newahzetu tashnotees un wainu welt uf ziteem, ka ari zitus meerinat ar jauseem apsolijumeem, kas tashu nefa nemahfa.

### **Pahwesta Pius X. pirmu enziklika.**

Sawa nupat islahstaja pirmaja enziklika jeb apshahtrafta Pius X. wispirms jildina fawa preeshchahjeja nopelnus, kuresch 26 gabus waldbijis bahnju ar leelako faprahhibu un apdomu. Tad wisch teiz, ka esot bahlojees weenem augsto godu, tadehl ka pilsonu aprindas ruhgstot nemeeri, kuri arween wairaf isplatoes un draudot tas nowesti postu. Bet wisch esot padeweas Deewa prahtam un pawajutees uf ta palihdsibu. Sawa amata laida winaam neuhshchot zitas programus, ka zenschans pamatot wisu uf Jesu Kristu. Pahauligus noluhstus wisch nepeepeshchot; pahawle rebshchot wina tilai Deewa kalpu, kuresch aiginats ispidbit Wina prahtu. Tahla pahwestis usajina bishapus nahkt tam pahliha un aparot Deewa aiginatajus. Sabedribai jaatgahdina kristiga zilweta weenahkumi un jarihpejas par jaunellu audshinashanu. Wisch wehlis, lai uf laukem un pilshetas dibinat u katoku beedribas, kuras noderetu par kristigas dshihwes paraugu. Mihlestibas barbi weepojami, nekatotees ne uf personu, ne uf laizigeem labumeem. Ja dshihwes pezh Kristus mahzibas, tad bagameeki un augstmani buhs laipni un tashni pret semajeem un pehdejee ar paseetibu panesis wisgruhtakas listas. Ja ta notishchot, tad nahshchot rebshams, ka no Kristus eezeltajai bahnijai jatop neatkarigai no katras ahrejas waldebis. Bahnijas bishwibu apfahgajot, tishchot neween religijas fwehtas teesibas nodroshinat, bet ta nahktu ari par labu wispahrigai lablahjibai un droshibai. Enziklika beidhs ar pahwesta fwehtibu. Schai enziklika tadehl peeshchirama fewishkla nosihme, ka ta fawa suad isheiz pawesta nahlamas darhibas programu. Wispahri jaatshist, ka jaunais pahwestis ir fawos usstahdes mehrens un apdomigs, kas nekur negrib fahreebi.

Ungarija julas wehl negrib beigtees. Keisars Franzo Josef esot usajinajis senato ministru preeshchneeku Sells, lai fashahda ministriju; bet tas atteizees. Weelisku trazi pee Koschuta weeminelka farihshchijushi ilgal par parasto laiku beestah paturetee karewiji. Kara spehham stahpa jautotees, wairaf zilwetu smagi eewainoti.

No Seemel-Amerikas Sabedrotam Walstim fawo par neidewushchos usbrukumu presidentam Roswellam. Baltoja namu (presidentia mitefli) eeradas zilwets, kuresch wehlejas runat ar presidentu. Sarunajotees ar deschurejoshu polizejas eerehdni, tas israhwa rewolweri, kuresch tam pezh ilgas pretoshchans tifa atnemis. Atnahjejs ar waru gribeja eelaustees pee presidentu.

Tas senaf esot peeshchijis presidentam fawu fotografiju lihdi ar luhgumu pezh audienzis. Apseetinato fawu Elliotu, tas pezh tautibas esot Sweedrs un strahbajis la mehanikis Wineapole, kur dehl fawam daubsham runam par sozjaliskuu netizis usstahitis par pilnprahitigu. Pirms zeljuma uf Washingtonu tas bijis anarchisma perekli, Paterfona. Ahrti aishist Elliotu par gara wahjineeku, fapchz tos aishahdats uf ahprahitigo namu. Pezh presidentu pahbraushchanas esot apseetinati Baltoja namu jau feshi wahjprahitigi zilweti.

### **No eekshsemem.**

No Peterburgas. Paaugstinati tshinads: par walstspadomeekem: Aleksandromas tirdshneezibas skolas skolotajs Sarinsch un Mastawas pilshetas tirdshneezibas skolotajs Welme, par hofrahtu — Saratomas tirdshneezibas skolas skolotajs Ahbels.

No Peterburgas. Par tirdshneezibas skolu pee Latweeshchu bahnijas Peterburga rakhia „N. Aw.“, ka tagad katra tirdshneezibas skola atwehrtas 4 klases. Wihreechu tirdshneezibas skola ir 180 skolenu un meitenu tirdshneezibas skola 140 skolonees. Schajis tirdshneezibas skolas pahkulai strahda 15 skolotaji. Augusti 1904. g. atwehreshchot treschads spezialklases preeshchijehneem un preeshchijehneem. Taja klase waras usnemt pilshetas skolu absolwentus, ja wini istures ekfameni Wahzu un Fransichu walodas. Augusti 1905. g. atklahs zeturtas spezialklases preeshchijehneem un meitenem. Schajis klases netiks usnemti skoloni ne no fahdam skolam. Skolas nauda nolitta uf 60 rbl. fagatamoshchans klases un 80 rbl. spezialklases par gadu. Jesus bahnijas draudshes lozeshi mahfa 20 rbl. mahaf gada. Skolas nauda jamahfa ischetrads terminis: 15. septembri, 1. nowembri, 15. janwaru un 1. martu. Sahlot no nahlamu gada rubena nodomats atwehrt pee Latweeshchu bahnijas tirdshneezibas skolam wafaru kufus preeshchijehneem, ta fawltas tirdshneezibas klases.

No Peterburgas. Peterburgas Latweeshchi, ka „Prib. Krui“ fawo, esot spehruschki fokus, lai sche nobidinatu otu Latweeshchu draudsi ar fewishchu mahjitaju. Schahdeem foseem esot par eemeshu tas apstahklus, ka tagadejam mahjitajam Sanders kungam isnahlot par daudsi darba un wisch nepehshot weenahzigi antopt fawu draudsi. Shi gada pawafari Peterburgas konsistorija tizis dehl tam ari eefneegts luhgums, bet tas atstahts bes eewehroshchans, tadehl ka nebijis parastis no peeteeloshka luhdschu fawo. Tagad stahp Peterburgas Latweeshcheem teefot lahiti parastsi, kuru jau esot fanahzis tumu pee 300. Drihsa laida tishchot schis luhgums par jaunuu eefneegts konsistorijai. Par scho „Prib. Krui“ fawojuma pateesibu newemamees spreeft anstahjam wisu atbildibu mineta amiji.

No Peterburgas. Wuischneeks par fuhmani. Peterburga lahda polizijas eezirni nowests dehl newmanigas braushchanas fuhmanis, kuresch israhbijees par dshimwuischneeku.

No Rishni-Nowgorodas. Pa gada tirus laiku, ka „Wolgar“ fawo, nahshchki ne mahaf ka 30,340 fawneeku ahreshchana: no teem 696 dabujushi weeglus eewainojumus, 320 eewainoti eewoshcheem, 1169 pazienti eewainoti zitada lahtra, 78 laushchki lahjas waj rofas, 422 apdehshinajushchees u. t. t. Pa Krimas fara laiku, ka minetais laishchki aprahda, Sardijnias kshunina fara pulla kriushchki 2144 wihri, ta tad kuresch prahjis no Sardineeshcheem eewehroshami mahaf upuru, neta meeriga gada tirus. Pee augshmineteem eewainoteem japeehaita wehl 2500 personas, kuras lihdi newamanai peeshchurshchans un uf eelam un zitur uslahstas ka „lihi“.

No Wladikawfajas. Usbrukums. Retahlu no Weflomas, ka „K. tel. ag.“ fawo, talnu eedshiwotaji usbruka nakti Dshetas dimishijas sirgu pullam, aishdina 120 sirgus un nonahweja feshchus faldatus. Laupitajem dshenas palaf.

### **Widseme.**

No Rigas. V. Latw. wisp. dshesmu fwehtu sehdu, ka „Rig. Aw.“ fawo, 23. septembri, wispirms nolajitas eeahshchans wehstules un apstiprinati preeshchah liktee rehlini. Zo pahschki pahrrunaja par noschu isshutshcham. Noichu isshutshcham kawu tas apstahklus, ka wisi kori naw wehl eeshutshchijushi dshedataju fahshu, naw ari wifas noschu isbalamads weetas usdotas personas, uf kuru wahrbu waretu noschu pakas isshutit preeshch wairakeem koreem kopu. Eshpedizijas pahrsnim tifa usdots pezh eepeshjas wisdrihsah laida isdrukatas notis weeshutit koreem. Tahla top sinots, ka no notim 9. Iokne buhs schinis deenas gatawa. Dshiwolku komishijas preeshchneeks K. Bergs fawo, ka dshiwolku komishija bes teem no komitejas eewehleceem 6 kungeem — K. Berga, Dr. M. Lejina, J. Wanaga, M. Pahgasta, A. Dombrowka un K. Kergalwa — wehl kooptejeje 8 lozeshkus: J. Wihri, L. Neuburgu, J. Someru, A. Bergi, J. Albertu, E. Seebergi, K. Mutte un J. Brigaderi. Top sinots, ka apgehra komishija koopteri mahshineeks N. Sarinsch un M. Skrusis. Bes tam apgehru komishija tiks kooptetas ari wehl pahra dahmas-Nahlamu komitejas sehde buhs otrdeen, 14. oktobri, pulst. 7 mahara un 21. oktobri pulst. 3 pezh pusdeenas buhs paplahshinata komitejas sehde, kur stahp ziteem jautajumeem galigi noteis dshesmas fwehtu konzerteem.

No Rigas. Semes gabalu wehrtiba Rigu tagad ir loti leela. Ka „Rig. Taghl.“ fawo, tad nesen pahrdoti schahdi semes gabali: Keisara dahra eela N. 11 (Wibus eelas shuri) Nederta semes gabalu, 72,73 kwadrat-afis leelu, uf kura atrosdas meza kola ehla, Roberts Oldenburgs eeguwis par 11,000 rbl. un tam klatus fahwoshchu (Keisara dahra eela N. 10) Genshchela semes gabalu, 22,7 kwadrat-afis leelu, uf kura ari atrosdas mezas kola ehlas, tas pats wirzejs nopirzis par 13,000 rbl. Leelaja Newas eela N. 8 atronamu 211 kwadrat-afis leelu Hanfena ihpashumu Zesarine Pluhme nopirshu par 24,000 rbl. Wezais nams uf schi semes gabala esot jau nopleshis un ta weeta tishchot zelta leela muhra mahja.

No Rigas. Prahwa dehl fweeshu dshesmu nodrukashchans, ka „Walt. Wehst.“ fawo, tifa isspreefta 18. septembri Rigas apgabalteefa. Suhdsibu bij eefneehis dshineeks Lappas Mahrtinsh pret grahmatu tirtgotaju J. A. Freiju, kuresch dshesu fahlopojuma „Dshes fawo“ bij eewerojis bes autora atlahjas wairaf wina dshesu. Lappas Mahrtina aishahwis adw. palihgs Dulbe aishahbija, ka krahjuma eewetoti no wina klientu 161 rinda u 25 kap. = 40 rbl. 25 kap.; bet kopsh schis krahjums, kura nodrukati wina labakee dsheski, esot isnahjis, wina pahcha isdemumeem truhshot wirzeju. Tadehl ori eefneegta jiwilprahiba par 40 rbl. 25 kap. Apshahdeta aishahwis sw. adw. pal. Lomans aishahbija, ka grahmatina esot ahshemeds drulata un tadehl par to nenahlootes spreeft Kreewijas teefam. Apgabala teefa tahdu eerumu atrahbija. Tad apshahdeta aishahwis aishahbija, ka Freijs nemees neefot grahmatas isdewejs; to esot apgahbajis fahds Hirsch Wahjia, usdrulajis uf preeshchlapas isdeweja J. A. Freija wahrbu un weeshutshis tam ka dahwinajumu. Bes tam grahmatina esot almanahs un tahdas warot drulat dshes un stohsus bes autora atlahjas. Domehr wisi fahde aishahbijumi neta nelihdscha. Apgabalteefa aishah apshahdeto Freiju par wainigu un nospreeda winam pezi rubli naukas foda krona rentejai par labu, jeb ja neshpeh mahfat, tad meenu deenu aresta pee polizijas. Bes tam teefa weeshpreeda no Freija fuhshetajam Lappas Mahrtinam par labu 40 rbl. 25 l.

No Rigas. Eewehrojams lauzeneekem. Tagad, kur lauzeneeki pezh pabeigteem lauku darbeem fahf Rigu eewesh rubens ahholus, pehdejo uspirzeji brauz is Rigas tahlu uf zeekeem pretim un tur tad ahholus fahshit par puszenu. Ta pag. nedela dimi fawneeki no Salbus apgabala pahrbod Rigas uskuptshcheem pee Schagaru krogus fawus ahholus par 120 kap. pudu un kad eebrauz Rigu, tad wini pahchi rebf, ka uskuptshchi wina ahholus pahrbod uf ahholu tirus par 250 t. p. — 6.

No Olaines. 150 gadu bahnijas jubileja. Swehtdeen 21. septembri, ka „Walt. Wehst.“ fawo, fawineta Olaines bahnijas 150 gadu jubileja. Bahnija un fewishchki altaris bij no jauna pahrtahiti un preeshchijehneem nahlam daubsh bahnijesmus. Swehtu deestahpohchana fahkas ar dshesmu: „Uf Jerusaleme mudees.“ kuru nowedejaja Olaines dshedataju kuru. Swehtu sprediki fawija Rigas Gertrudes draudshes mahjitajs Freudenselda kungs. Pezh dshemas: „Usturi fawu namu,“ weetejais draudshes gans Giosa kungs pahneeha weeshurshchans fawo par Olaines bahnju un draudsi. No tam redsam, ka tagadeja bahnija tikufe pabeigta 1753. gada un eeshchitita ta pahcha gada 25. julija. 1812. gada ta ari peeredeshchki fara breefmas. Franschu un Prushchu faldati tad eelawshchees bahnija, aplawpishchki fahzeli, altari un ehregees, bet pate bahnija netikufe aishahrita. 1896. gada tifa eeshchupse isbahshinata, tilai altaris palika pahrtahitis ar putelkeem. Tagad 150 gadu fwehtu deena schis mahshchigi isshahdatis altaris mirsh jaunah feliijuma koshchum. Olaines draudshes pawifam darbojushchees 23 mahjitaji, stahp teem schai bahnija ween deemwahrbus fludinhajushi 12 draudshes gani. Pee schi pahcha fwehtu gabijuma tifa ari eeshchitits jaunais altara dehis un Pestitaja tehls.

No Zehsim. Pahgastu fshirweru fawulze. Ar Wina eefelenzes Widsemes gubernatora atlahju, ka „Walt. Wehst.“ fawo, 20. septembri bij fawulzejushchees Zehsim Widsemes Latweeshchu dalas (Rigas, Zehsu, Walmeeras un Walfas aprinku) fshirweri, lai apspreeftu par fshirweru palihdsibas beedribas nobibinashanu. Uf fawulzi bij eerahdushchees 84 fshirweri. Pezh walshshimmas nowshchashchans fahshchuchee dalibneeki apspreebata statutu projekt. Klahreshchko fshirweru leelaka data wehlejas, lai beedriba buhtu obligatoriska un tadehl eetejeja luhgt waldbibu, lai wifus mineto aprinku fshirwerus weeshchitu buht par beedreem. Statutu projektis tifa ar loti mah pahrgostijumeem weenems, pezh kam iswehleja komiteju, kurai ushijeja statutus galigi isshahdat, weeshutit mineto aprinku fshirweereem parastit un tad eefneegt waldbibai dehl apstiprinashchans. Sapulze nosuhitja Widsemes gubernatora kungam patejibas telegramu un usdewa rihzibas komitejai isheikt aishinibu Rigas I. eezirna komisharam Martshewsham. Uf fawulzi bija ari eeradees Kursemes fshirweru delegats Dsha kungs, kuresch dema bahju labu mahjeenu, jo Kursemes fshirweru palihdsibas beedriba pawirshia jau labi ween uf preeshchu.

### **Kurseme.**

Kursemes konsistorijas rudens sehdes schogad notiks no 24. oktobra lihds 7. nowembrim.

No Keepajas. Pahwe zaur deguma bruhzem. Jaunah fawone, par kuru jau rakhijam, ka ta aij newmanibas wahrigi apdehshinajushes, esot, ka „Lib. Zeit.“ fawo, pagahjushchans nedelas beigas nomirshu un tishki fwehtdeen 21. sept. apglabata.

No Keepajas. Shishonu isglahshchana. 23. septembri pulstien 1/28 no rihra, ka „Lib. Westn.“ fawo, Keisara Aleksandra III. ostas fuga „Insheneera“ kapteins pamanija kanala iseha peldoshchus behshus. Kapteins pahdejeja nelaimi un tumojas wifnu lausejeem. Puhra shirpis wehshchki un fugis tilai ar moham tumojas wifnu lausejeem, pret kureem gahshas putas fahshchiti uhdens wifni. Uf lahda wifnu lauseja pamateem tifa pamaniti dimi zilweti, kuri trihjeja aish aukshamu un bailem. Ar leelam puhlem isdewas ar glahshchans rimka palihdsibu tos pahrwilkt uf fugi, kur tee israhbijas par Zaan-Keepajas fwejneekem Seemeli un Nowizlu. No fwejas brauzot mahjas, tos bij pahrtahitiguse wehtra un usshweeduse ar tishleem un swim pibito laiwu uf wifnu lauseja. Laiba bij fahshchihuse un abi fwejneeki warejushchki tilai ar puhlem noturetees uf wifnu lauseja pamateem. Par kapteina un wina komandas buhschigo darbu pahnotis augstata preeshchneeziba.

— Saguhshita saglu banda. 22. septembra mahara, ka „Lib. Stg“ fawo, eezirna usrahgs Strupshkis pahrmehleja tahdu mahju un atrada tur 3 wihreechchus un 2 feweetes, kas deenu



epreelch bij ebraufschas no Rigas. Minetās personas tifa apzētinātas un tīfai weena wareja usrahbit paši, kura ari weh-  
lak ifrahbijās par wiltotu. Rā domajams, tad te darīšanas  
ar wefelu sagfu bandu, kura grībejuše Deepojā pazeemotees. Wi-  
nus wifus nowēda uš zeetumu, no kureenes wehlah ifuhtis uš  
weētām, pee kūrām tee peeder.

— Ugunsgrēhfs. 23. septembri, pulkstien 10 wafarā, tā  
„Dib. Westa.“ fimo, ugunsdfehseju komanda tifa aizināta uš  
Zuhmalas eelu, kur Dianta mahjās fehlah fchekhni bij ižehlušes  
uguns. Nefkatotees uš to, la ugunsdfehsejem peebrauzot, leefs-  
mas bij jau pahrmehmufchās ar feenu peebahstā fchekhna wirs-  
daku, pilfehčas un labprahitigo ugunsdfehseju kopigeem fpehkeem  
ifdewās iffargat no leefmām blakus ehčas. Šchīni pašā ga-  
bijumā bij atfal loti nepatīhjami fajuhtams uhdens truhkums,  
kas stipri ween fameja dfehshanas darbus. Saudejums deef-  
gan prahwas, bet, tā dšred, tas tilfchot fegts ar apdroshināšanas  
Stahsta, ka tas efof dāshu klaidonu darbs, kura fenaf peemitu-  
fchi fchekhni, bet nesen atpafaf tīfufchi no fainneela aifdshih.

No Wej-Auzes. Tehjniza. Lai gan agraki bija noda-  
mats fchejeenes meefhīnā atwehrt krona tehjnizu, tad tomehr,  
nesm aif kahda eemeļa, Sahtības Kuratorija no fchām domām  
atfahpušēs un plašāgas tehjnizas atwehfehšanu peelaufufe priva-  
tām personām. Pehdejaš fawā tehjnizā tura ari dāshus laif-  
rahtus, bet nepeedobami, la to pulkā neredf neweena Latweefchu  
walodā. Un tehjnizas apmekletaji tātshu leelafā dafa ir Lat-  
weefchi!?

No Nurmufchās. Fr. Bernewihs. (Talsu aprinki.)  
Pirmdeem, 1. septembri no rihta ffehdsja uš muhshību fawas  
azis muhfu draudfēs mahjitajs Friedrichs Bernewihs, pehž de-  
winu mehnefchu ilgas gruhčas wahrgfhanas, 55 gadu wezumā.  
Nelaiķis bij agrafā Randawas mahjitaja dehls, bija fcheit pi-  
lus 25 gadus par mahjitaju, un fchekhīnās no mums tainfi tant  
fwehtdeem, kad tas buhtu warejis fwinet amata fainhtus.  
Pwehtdeem, 5. septembri lahdeem 11 mahjitajeem, wairaf ap-  
fahrtines muhshēneem un leelam laufchu pulkam peedalotees,  
wina ifdīfufchās meefas fwiniģi aplabaja bafnizas kapfehā.  
Bafnizā, kur nelaiķa fahrts bij nolīkts, runaja wispirms no  
kanzeles Rigas Zahna draudfēs wirsmahjitajs Bernewihs Lat-  
weefchu walodā, norahhibams draudfei, fo wina tagad saude-  
juh. Preefch 25 gadeem te nelaiķis atnahjis par mahjitaju  
jauns, fpirgts, stalts un fpehziģis un tagad fchōs gadus fawā  
darba laufā ftrahdajot nofirmojis un falihjis. Wifā fawā dshwē  
nelaiķis bijis pateefjis un tainfs, bijis pašemīģis un laipns,  
naw fahrojis pehž augsta goda un flawas un bijis ari femto-  
pis fiarp femtopjeem. Pehž runas dšedaja Nurmufchu, Gar-  
lenes un Dšedru dšedafchanas kori ar 60 dšedatajeem kopigu  
dšefsmu „Eh fwehtis“. Nu fchahjās uš altara Sabiles mah-  
jitajs prahwehfs Glāfers ar Wahju runu, wehž kuras kori no-  
dšedaja 1 pantinu no dšefsmas „Krištus man dshiwibina“ un  
pee fapa ahra „Tur dshīti til flufu.“ Rāf faps bij aplīkts gref-  
neem fawageem, pawaditaju pulks pamafam iflīhba, nowehle-  
dams fawam draudfēs ganam falbu dufu un weeglas fmitis.  
Sawā finā nelaiķis ir ruhpeees deefgan daufi par fawas drau-  
dšes lablahjību. Zaur wina ruhpihu un usmudinojumu Nur-  
mufchu bafnizas ehrgēles tifa paplahshinātas. Kaltenes un Zge-  
nes bafnizās eegafhdatas jaunās, peeteefofchās ehrgēles. Ari  
Dšedreēki war tīfai winam pateittees, la teem pašcheem tagad  
ir ftola. Wifāch praktikā dshiwē bij preefchshimīģis dahrfchopis  
un neleedfa neweenam leetdēra paboma dahrfchopibā un bīfch-  
topibā. Wina preefchshimīģi fchīni finā winam daufi feloja.  
Ilgafu laifu wifch ufzīhtigi darbojās Talsu laufhaimneebibas  
beedribas preefchneebibā, kadehl ari minetā beedriba nclifa uš  
nelaiķa fapa kopinas zaur fawu delegatu Meiera fgu fofchu kroni  
kā patefzigas arinas fihmi. Nurmufchu draudfe ir tashu iflāi-  
fita un tant ir ifchetras bafnizas: Nurmufchu, Zgenes, Kaltes-  
nes un Strafdes; bef tam wehl Dšedreuzefā notura dahčas  
reifes gada deewafpofchānu. Brauzeemi uš atahlojām bafnizām  
nepalīka bef kauna eefpaida uš nelaiķa fahrizināto wefelību.  
Nīkndā fihmīka gahja fawu eefahkto gaitu un peewahreja fpeh-  
ziģo nelaiķi, la tas nefdehja wairf pehdejās 10 mehnefchās ifpīl-

dit famu amatu. Gruhti, loti gruhti zeehof, wifch tomehr  
palīka fīprā tīzībā uš famu Rungu. Wina pehbeje wahrbī bi-  
jufchi: „Es nefchahbigi tīzu uš fawā Pefitaja fchekhlafhibu.“  
Weers wina truhdeem!

No Kuldīgas. No amata atlaifis uš pašā luh-  
gumu, tā „Kurš. Sub. Aw.“ fimo, Wentspils-Kuldīgas 2. ee-  
zīkna meerteefnefīs, galma padomeels Balajews, klaitot no  
30. julija fchīni gada, tā la wifch ifwehlefs par palihga meer-  
teefnefi pee Peseburghas pilfehčalas apgabala.

No Upefsmufchās apgabala. Afloholis aptumfcho azis.  
No fchejeenes apgabala lahds M. mahju fainneels pahrdod  
Lambartu tirgū gomi un wehlah turpat atfal nofehrt zitu preefch  
turefchānas. Rāf pahrbrauz mahjā un ifgul tirgus pagiras,  
tab, par leeleem brijhumeem, ifrahhdās, la nopirzis atpafaf fawa  
pašā pahrdoto gofchnefi, un par to famafhājis fchetrus rub-  
lus wairaf, nelā bij dabujis pahrdodot. Apmahnitajs bija at-  
fal wezais alkohols. Me — dshwē.

### No Jelgamas.

Par Kurfemes luteranu konfīfitorijas laizigeem preefch-  
fehdetajeem, tā „Kurš. Sub. Aw.“ fimo, eefchleetu ministra  
beedrs jenators Durnowo apfīprinājis uš nahlofcheem 3 gadeem  
no 1903.—1905. g. minetās konfīfitorijas lihdfchīnejos peefeh-  
detajus Rudolfu v. Hōrneru un baronu Eufchenu v. Wiftramu.

Rīgas mahjības apgabala kurators kambartings J. f-  
wolffis trehdeem 24. septembri atbrauzā Jelgawā un apmek-  
leja dāshās fchejeenes ftolas.

Lai Greeku pareifstīģiģos aiffargatu no zittīzibneeku feltu  
eefpaideem, tad, tā „Kr. tel. agent.“ fimo, fche nobīdināta re-  
ligiof-pomahjofcha beedriba, kura farihfos filofofīfī-teologifkus  
preefchlahjūmus un pamahjības.

Sagaidāms ewehrojams konzerts. Muhfu pašhītamais  
wijoklu mahfīlineeks J. Lafdina lungs nodomājis pehž  
diwi gadus ilgha fiarpbīhšcha Lafdina fahrfhof konzertu fawā dshimā  
pilfehā un eepreezinat famus daufios zeenitajus ar maigajām  
wijoklu fkanām. Domajams, la pa teem diwi gadeem, kur wīnu  
nefam dširdejufchi, eezeenitais mahfīlineeks buhs fawā mahfīdā  
atfal fpehris labu foli uš preefchu un tā warēs fneegt jo pil-  
nīgu haubijumu. Konzerts nolīkts uš nahlofchu peektdeem, 3.  
oktobri, Amatneeku beedribas telpās. Konzerts teel diwlahrt  
eewehrojams zaur to, la kopā ar Lafdina lungu muhs apmeklē-  
operu dšedatāja M. Wiegnera Lafdina, kura jau sen ir pa-  
līfufi par dšefmu mīhlojajas publikas ifhu mīhlu.

Uš tumfchajem fakteem. Jelgamas apgabala W. pa-  
gasta R. mahjās dshīwo lahds fahlotajs, pee kura nesen atpa-  
fal ta pašā pagasta femturis E. nofuhitījs fawu ap 14 ga-  
dus wezo meiteni, lai fahlmufchāi gowei pahrnefū fahles. Bet  
fahlu dewejs, eeraudfīdams fkaifto meiteni, fahjis to pašā tā  
fawadi ahrtet, tā la meitene tīklo iftīfufe no fchi fawadā ahrtēta  
rotām un laidufees uš mahjām, zil ween tīf fahjas mahjeu-  
fchās rīfchot.

Uštrauzofchi flati norifinājās ifgahjufcho feftdeem, ap pul-  
stien 11 wafarā dshēzela dahrjā, kur diwi eeflufchi brahti R.  
bija fanahlfufchi ftrīhdū, no kam wehlah ižehlušees laufchānas.  
Gemeftu uš tam demufe fīhwā pudele, fo pirmāis ar otra naidu  
pilfehā nopirgis, bet fo abi norunajufchi iftufchot minetā  
dahrjā. Bet turp ejot nefejis palufam pudeli jau iftufchojis  
un wehlah tam nebījis wairf naudas, lai nopirktu zitu tai weetā-  
pee kam lafēta nahlofis tāf dabufmojees, la tam uštlupis un to  
nefehchīģi fahstis. Uš fahstā palihgā fahzeeneem iģ dshēzela bu-  
fetes iftabas peefteigufchees dāshī ziti, un tā nu laufchī, beh-  
dani no fīprakeem, fchekhufchi pa malu malām, gan bufe-  
tes ifhabā, gan uš perona, tā ari uš fteedem, un palihgā  
fahzeeni bijufchi fahfīrdami no wairaf pufēm. Wehlah eerau-  
fchās ari pahris feeweetes un ari tās nehmušchās dalību pee  
behdeju gahjūfchānas. Tā la pehž pulstien 11 amahf wilzeens  
no Seepafas un dahcheem drauzejeem pa tumfchajām alejām bi-  
jis jaet uš pilfehču, tad ari tee neitufchi fweifi zauri uš zela  
gaidofcheem bafshjeem. Zeela dafa to iģ pilfehčas jau farodās  
pehž pulstī. 10 dshēzela bufetes ifhabā, kur teel tahlaf „eemeftis“,  
un tā nu fiarp fcheem eeflufchojeem un no jauna klahf pee-

nahjeem allahjā iģelās fahurfme, kas beidās ar laufchānos  
un eewainofchānu, pee kam gala mehēfīs ir pilfehčas fahplazis.  
Tandehf gan buhtu jamehlās, la tahdeem, kas iģ pilfehčas ap-  
mineto laifu jau eeflufchi fahzījā eeronās, tur wairf nēla ne-  
dotu un tā tee arween wairaf atrabinātos un atrahos no  
dshēzela bufetes apmeklēfchānas. Zejofofchā publika tā palītu  
iffargata no negaiditeem trauzetajeem.

Sahdshās. Schejeenes eemīhtneels R. A. fimoja polizijā,  
la 14. septembri, lamehr wifch drufku eefehrees gulefīs Me-  
jumufchās zela malā, winam iģ labatas ifgahs naudas mals ar  
5 rubleem naudas un fudraba labatas pulstiens ar metala fchēdi,  
14 rbl. wehrtībā. Sagtais pulstiens 18. septembri no apfahā  
tapis ufīhmeis uš fchejeenes tirgus plahfcha pee lahda M. Par  
notīkumu ufshakta ifmeklēfchāna.

### Wisjannafās fīnas.

Londonā, 7. oktobri (24. septembri). Wifā Anglijā plo-  
fās bahrgas mehtras, kuras jau nodariufchās leelu wofu. —  
Rugneebibas fahfīfme dāshfahrt pahrttraufca. Dāshī apgabali  
pahrtlahdīnāti.

Berlinē, 7. oktobri (24. septembri). No Dreidenes, Bre-  
menes, Kīhles, Emdenes un Franfurēf pee Mainas peenahfu-  
fchās fīnas par leelām mehtrām, kuras padariufchās prahwas  
faudejūmus, tā ari pahrttraufchās telegrafa un telefona fahfīfmi.

Belgradē, 7. oktobri (24. septembri). Jauna ministru  
krihfe fagaidama. Afatee radīfali naw meerā ar finanfchu un  
tirdfneebibas ministreem. Ja tee neatlahpshotees, tad wini fa-  
gatawofchot fīhwu opofīziju.

Bernē, 7. oktobri (24. septembri). Schemjees walbiba ap-  
fīleleja pee Kruppa 288 jaunafās fīstemas leelgabalus, kuri iģ-  
gatawofjami triju gadu laifā.

Sofijā, 7. oktobri (24. septembri). Bulgarijas armijas  
24,000 rekrufchu eefaufchāna, kura zīfahrt notīfa janwari, ta-  
gad nolīka uš 8. oktobri. Pehž tam eefaufchot wifu gada  
gahjumu unferofjeerus uš 3 nebedām. Kara eerofchi no aģe-  
femēm jau peenahlfufchi.

### Bafnizās fīnas.

Leepafās Sw. Annas bafnizās draudfēs fīnas no 15. līdof  
21. septembri. Uffantī: Frīģis nahrlīnch ar Annu Kemler;  
Ulrichs Steinbergs ar Jīfī Blīfgaw; Peters Lunte ar Līhmu Dfol;  
Ernfīs Janfons ar Annu Sūmfon; Andriks Muhneefs ar Betti S-  
wart; Karlīs Trenmors ar Simu Tilt; Karlīs Muhneefs Aras ar Augu-  
fīni Lufī Hermelin; Jahnīs Sawīģis ar Jīfī Dreīblatthēn. Lau-  
lati: Peters Sleine ar Madi Pufhte; Jēhlahs Entufhe ar Gehdu  
Trealieb. Mirufchi: Anna Spure, 59 g. w.; Jahnīs Lafje, 6 g. 7  
m. w.; Krišchus Lurlut, 21 g. w.; Karlīs Eduards Treibhīs, 10 d.  
w.; Stafpārs Sonnenbergs, 65 g. w.; Alfrēds Rudolfs Frīģis, Dam-  
bergs, 2 g. 1 m. 7 d. w.; Wīhēlms Roberts Trautmans, 4 m. w.;  
Māde Behte, 64 g. w.

Dahwanu eehahis: preefch bafnizās no L. D. 50 fap., no A. B.  
50 fap., no L. B. 50 fap.; pr. mīfionēs no L. L. 3 rbl., no J. S. 20  
fap.; pr. kurlmehneem no A. B. 1 rbl. un pr. nabageem 1 rbl.  
Dēwafpofchānas fwehtdeem 28. septembri Sw. Annas bafnizā, pīfī,  
9 no rihta mahj. Schoen un 4 pehž pufē. mahj. pal. Dēfne.  
Eefwehtifchānas mahziba jaunfcheem un jaunawām fahfēes 20.  
oktobri. Pateifchānās war notīf katru deenu, īnemot feftdeenas, no  
pūfī. 9—12 preefch pufdeenas. Mahjitajs Schoen.

Jaun-Leepafās bafnizās fīnas no 8. līdof 21. septembri.  
Uffantī: Andriks Baumerts ar Seimu Pīlle; Wīfēls Egleens ar  
Gewu Dšeneel; Karlīs Dfols ar Līhmu Kalmīn; Otfos Wīteneefs ar  
Jīfī Dfol; Schanos Ledors Heimrīhšons ar Jīfī Dfol; Karlīs Tren-  
mors ar Annu Tīl. Lau latī: Frīģis Stammers ar Marīju Streit;  
Ernfīs Balfers ar Balbu Reedol; Roberts Wambis ar Marīnu Balfin.  
Mirufchi: Līh Ermfjon, 1 1/2 g. w.; Wera Emīfija Wbfolin, 2 g. 1  
m. w.; Līna Wīktorija Dofel, 3 g. 8 m. w.; Ernfīs Rolofs, 9 g. 1 m.  
Mathīs Eglītis, 64 g. w.; Efa Selma Strautin, 4 g. 7 m. 19 d. w.;  
Martīnch Wīfchge, 28 g. w.; Līģe Ratalija Mamie, 5 g. 7 m. w.;  
Peters Wetans, 40 g. w.; Karlīs Saffe, 5 g. 3 m. w.; Erna Amalīja  
Pēkfīs-Rettig, 4 m. w.

Dahwanas fanemtas: bafnizai par labu no D. E. 1 rbl., no M.  
3. 1 rbl., no E. 3. 1 rbl., no R. 3. 50 fap., no J. B. 1 rbl., no D.  
L. 5 rbl.; preefch nabageem no D. L. 50 fap., no J. G. 1 rbl.  
Mahjitajs Goldberg.

### Wehstules un atbildes.

Wifbulim. Iffuhitīsim no 1. oktobra. — Wīdfeenu  
fchekham. Juhfu pirmāfōs fīnojums nebīj nēf eewehrojama.  
— Ambroffijam. Ari nebīj ifleetojams. — R. But. P.—ē.  
Jums weiti dšejofus eefuhitit. — Zīnkam. Lahdā weidā ne-  
war. — T. B. Fīnti warēet turet tīfai ar aprīnka polizī-  
jas atlauju. —

Igdewejs un redaktors: Dr. Wīlenftein.  
Redaktors: J. Wēffmanīs.

Довозено цензурою. Рѣра, 25 го септембра 1903 г.  
Друкаѣ деѣ А. К. Стендбагена ун деѣла Јелгауѣ.

No sept. m. 20. d. efmu pah-  
zehlis fawu dshiwofki no Gin-  
tera eelas № 22 uš

## Mehneefs eelu № 5.

Sawus zeem. kundes luhdju, mani  
ari jaunā dshiwofki apmeklet.

Drehbneeks A. Wefekīs,  
Leepajā.



Stofentbal,  
13. Septembri eelā 13.  
pēchēdā no fawā teel fchekhū: gahfē-  
nū, dabrgāfneem, fchē, fubrdā un  
alifanā pīfē.

## Behnē,

Kurfemē, pee Rigas. Orias  
dshēzeta, pahrdod uš dshimā  
gruntsonu femes gabalus, kas  
atrodās tīwu pee fahzijas, no pū-  
pubrawētas fahlot fēm labeem no-  
fahjūmeem. — Tawafas fīnas pee  
mufchās Waldes.

Rupat manā apgahdibā ifnahja fengahdītā uhdensahfīneebibas grahmata:

## „Peelikums pee Mana testamenta.“

Testamenta otra dafa.

No Mgrs. Sebastiana Kucipa, tulkojis stud. med. J. Gufhcha.  
356 lapp. beefa, ar 105 fīhmejumeem un 3 frahfainām bīdēm.

Satura rahdītājs: 1. dafa: Wīspahriģi peefhīmejumi; 2. dafa: Dēta; 3. dafa: Gīmāhīfīfī wīngīnājumī; 4. dafa: Jīlweļa meefas fahfahdījums un wīnas fofchāna; 5. dafa: Sēhls un tas no Deewa dahrja; 6. dafa: Padomeels nelaimes gadījums; 7. dafa: Sīmīwības; 8. dafa: Dāshadās peefhīmes.

Makfā eefekta 150 fap., gīhī eefekta 180 fap.; pa wafu  
peefubtot 23 fap. dahrgaki, ar wīfītu pehgmāfju 33 fap. dahrgaki. —  
Dabujama wīfās Latweefchu grahmata fīrgotawās; daufjumā pee ap-  
gahdataja

S. Ruhja, Leepajā.  
Wotīales eelā № 36.

NB. Wafteļejot nauda jācefuhta eepreefch, war ari pašmarfās  
fahītī. Adreģe: Книжному магазину С. Руха, Ангава.

**A. Loginows**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Weifalās preefch  
tehjas, zafura, tafhjas un fo-  
lonīal-preeem.

**Leels lehgerīs**  
wīfadu Krewēfjas un ahrfemju  
wīhnu, fonjaku, aratu, por-  
teru, fīnabju un līkeem.

**Spehles fahrtis un krihfs.**

**Jelg. Amatu. beedr. fahlf.**  
(Wolfa Allunana wadibā.)  
Swehtdeem 28. septembri 1903.  
Otfīlīfch Muzneef un Wīl-  
mas Klūftr wēefofchānās.  
Germana Sudermana

## „Laimē kaktā.“

Stafu luga 3 nodafās.  
Felu ifrahdes:

**Plaujas fwehtku balle.**  
Jenas parahās. — Klahfatas  
fīnas programās. — Wīletes ee-  
preefch dabonamas T. Freija  
fga magafīnā, Katoku eelā № 40.  
Sahltums pīfī. 7 w., beigas 2 no r.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.

**Wīdfeenu fchekham.**  
Jelgawā, Katoku eelā № 2.  
Wīdfeenu fchekham, Jelgawā,  
Katoku eelā № 2.



**J. Redlich**, angļu magāfina Rīgā.

**Wjoles** no 2—100 rubl.

**Wexas wjoles** no 10—200 r., pagatavotas no wahju, frantschu un italeeschu meistereem.

**Wiolontschelli** no 10—100 rub.

**Bezi wiolontschelli** no 50—300 r.

Labatās wahju un ihstās romeeschu sithgas.

Wisi peederumi preeksch wiseum sithgu instrumenteem.

Sawa musikas instrumentu darbniza.

Islabojumi un jauni pagatavojumi.

Godalgota Rīgas Jubilejas ištahde 1901. gadā ar sudraba walsts medali.

Zenu rahditajus issneedi un issuhta bes maksas.

**Behrnu garderobes weifals**

Jelgawā, Veelajā eelā № 36,

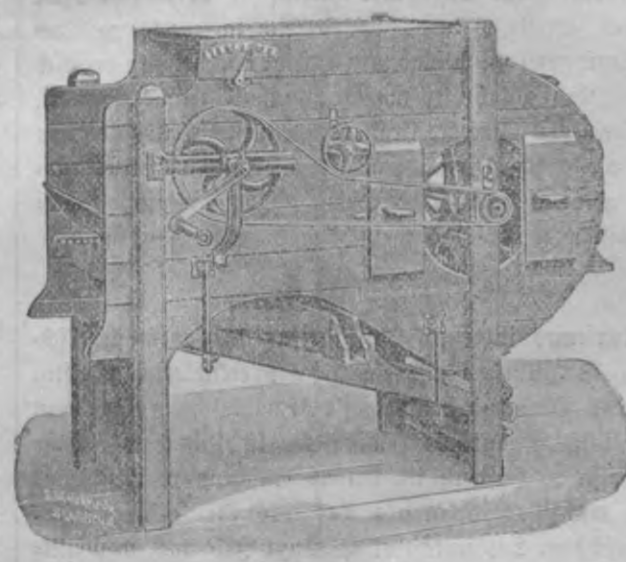
peedahwā fawu bagatigo krahjumu modernu puifenu un meitenu apgehru, mehtelus un ištahetūs wijsds leelumds.

Apstallejumus ispilda wiidrihsakā laikā.

Veelā ištahē gatawi puifenu uštawki un meitenu kleitites un preekschauti, tā ari dahmu bluhses.

# Agentura „Dūna“

Rīgā. Kauf-eelā № 17. Rīgā.



Peedahwā godateem semkopjeem ištahdas mašhinas:

- Twaika katlus**, eelšhemes fabrikas, no Waigowa ašiju ištahderibas Sw. Peterburgā.
- Kuhlejus no Hofherr un Schranz**, fabrikas Wīnē, pehž wisjauatās konstruktijas buhoetus.
- Gehpeli mašhinas** no 1, 2, 3 un 4 firgu ištahda.
- Labibas tihritajus**.
- Ekfeli un beeschu greesejus** u. t. j. pr.
- A. Ventzki flawenos arklus** no 1—4 lemeschu.
- Kultiwatorus „Greif“**, kuri latā siņā pahjpehji atperu ezeschas. Atfauksmes no leelgruntneekem.

**Wisfadas plawu un tihruma ezeschas** u. t. j. pr.

## Dr. Beelajews

runajams dšendšhinas walih-dšidā, fceweeschu slihibās un wenerištās slihibās

no rihša no pulstien 8—9 pehž puifd 4—6

Jelgawā, Salajā eelā № 23.

Beecemu eelšhīgās un behrnu slihibās

itceenas no plst. 9—11 yr. puifd. 4—6 pehž puifd.

Dr. med. E. Rubinštein,

Jelgowa, Kungihseru eelā № 8 (senal Zobelē).

Kanuma, dšumma, farnu slihibās runajams itd. 9—1 un 5—9 w. Rīgā, Veelā Janā eelā № 24, netahū no Daugawas.

Dr. Wih. Korwenberg.

Sobu ahršis Zinowšh,

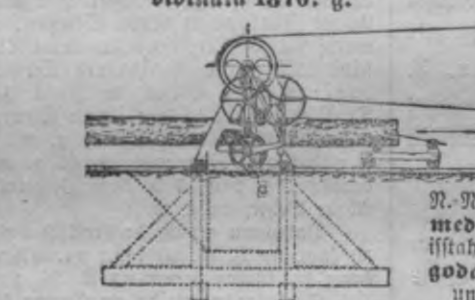
Jelgawā, Pafša eelā № 1.

Muud sūndas no 9—1 un 3—5.

Swehtdeens no 9—10 un 2—3.

## G. Pirwitz & Co. Rīgā,

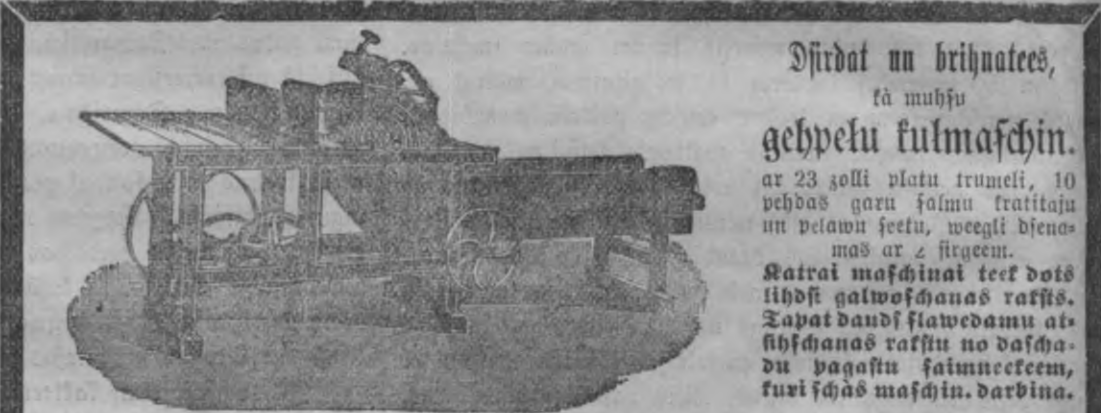
mašhīnu fabrika un dšelsleetwe dibinata 1876. g.



R. Romgor. 1896. g. felta medališ un Rīgas Jubilei ištahde 1901. a. augstākā godalga „Grand Prix“ un 3 felta medalas.

**Swarīgš preeksch lauffaimneekem:** Jaunākā muduta lauff. fahgu gateris piņigi no tehrauda un dšels, weegli pahrwedams, taijini no lokomobiles peedienams (6 nom. firgu ištahē) peeteel, ar leelw darbības ištahē. Šhos gateris war pee muus fabrikā darbā redset.

Prospektus issuhtam uf wehleshanos.



Mašhinas dabonamas pee **Balkin & Co., Rīgā,**

Karla eelā № 13, pretim Jelgawas-Tukuma wolkalim.

Kaufaimnezības un peensaimnezības mašhīnu noliktawa.

## S. Nathan

Rīgā,

Veelā Grehžineeku eelā № 33

peedahwā par lehtām ženām:

**Buhwapkalumus**

**Mahšfaimnez.** leetas

**Tehmaschinas**

**Galas kapajamas mašhinas**

u. t. t. u. t. t.

**Weschapahroschana.**

Wihwehtrēs mešhawalde pahrdos 15. oktobri 1903. g., pulstien 10 no rihša wairakolišhānā maltoš un balu mešhu mairalds gabalds preeksch noziršhānas mešhafargu: Grunše, Pruhše, Wadsje, Waigal, Wraškše nobalds.

Weschawalde.

**Weschapahroschana.**

Wesknes mešhawalde pahrdos 8. oktobri 1903. g., pulstien 10 no rihša wairakolišhānā maltoš un balu mešhu mairalds gabalds preeksch noziršhānas mešhafargu: Kriškše, Spiege, Sataru, Wuischneef, Spirge, Ehrme nobalds.

Weschawalde.

**Linoleuma fabrikas „Browodnit“**

linoleumu,

linoleuma pallahjus,

linoleuma grihdšegos pahrdob

Mag.

**J. Hertela**

apteel. preeksch pahrdotawo

Jelgawā Pafša eelā № 13.

**Wehrību! Papirofi „Peterburgskija“**

25 gab. 15 kap., 10 gab. 6 kap.

if fabrikas

**A. G. Ruhtenberg, Rīgā.**

Jaunākā spezialforte.

Dabujami

wištās labatās tirgotawās.

**Jelgawas Kaufaimnezības Beedriba**

farhštos swehtdeem 5. oktobri šh. g.

Jelgawas Wahju Amatneeku Beedribas telpās fawus parastos, itgabigos

**Plaujas swehtkus.**

I.

Preekschlašijumi par beedribas darbību un lauffaimnezību. Peedališhānās ari nebedreem par brijhnu. Sahtlums pulstien 1/23 pehž puifdeenas.

II.

**Teatris.**

Ištahdis, Jelgawas Latweeschu akteereem, Ehrģla Iga wadiba peedalo tees, Purim Alāwa behdū lugu, 5 zehleendš, ar dšeedašhānu:

„Sweedris.“

Teatra sahtlums pulstien 6 pehž puifdeenas.

III.

Pehž teatra ištahdēs: **Swehtku balle.**

Jenas teatri un balle parastās.

Peeshime. Swehtdeem 5. oktobri šh. g., pulstien 1 puifdeenā kapa amina uštahdišhāna Jelgawas Zahna kapōš beedribas lihšdibinotajam un itgabigam preekschnezības lozektim nel. Peterim Alūnana tehnam.

Preekschnezība.

## Jelgawas Kaufaimnezības Beedribas Krahšhānas un Widsoschānas Sabeedriba.

(atšahša februari 1900. g.)

Jelgawā, Katolu eelā Nr. 19.

31. augustā 1903. g.

**Beedru garantija un drošhības kapitālš 847,590 rub. 89 kap.**

Bilanze swahrštās ap 578,209 rub. 94 kap.

1) Par noguldijumeem maksā par gadu 6%, fšaitot no noguldishānas deenas. Par šhironoguldijumeem maksā 2%.

2) Par aisdewumeem nem 6 1/2—8% par gadu. Peeprašjumus ištahē piirdeenas.

3) Darba laists if darbdeenas no pulst. 10—2.

4) Beedri war buht abeju dšimumu personas, tā ari ištahderibas un arteili.

5) Noguldijumi un aishnehmumi ir swabadi no fšona nodosceem.

Waldē.

## Ed. Behder's — Rīgā.

Kaufaimnezības mašhīnu un semkopības rihku lehgeris

Karla eelā № 11 (pretim Tukuma-Jelgawas dšelsžeta stanzijai) eewehlē



kulamās mašhinas ar rokas un gehpela dšenamo, preeksch 2, 4, 6 un wairat firgeem ar pee tam peederigo gehpeli. — Wījās mašhinas no jaunākās un labākās konstruktijas un ištahē ištahēta wislabākā materiala.

Wīšs sem galwoschānas.

Daštāl: wīfadu sortu arkli, sehklas aparaji, ezeschas, sehj-mašhinas, feena grahbekli, labības wehtijamās mašhinas, ehfeli mašhinas, peena separatorus, plaujamas mašhinas u. t. t.

**Lokomobiles un twaika kulmašhinas, jaunākās konstruktijas,** if Anglu fabrikas Richard Garret & Sons no 3, 4, 5, 6, 8 un 10 firgu ištahē.

Wehtulu adrese: **Ed. Behder — Rīgā.**